

Esa Leskinen – Sami Keski-Vähälä

YHDESTOISTA HETKI

KANSALLISTEATTERI

Esa Leskinen – Sami Keski-Vähälä

YHDESTOISTA HETKI

Varietee rahasta, vallasta ja demokratiasta

Yhdestoista hetki on tarina demokratiasta, yhdessä elämisen tavasta, joka on katoamassa ulottuviltamme juuri, kun olimme alkaneet pitää sitä itsestään selvänä. Se on esitys tästä ajasta, mutta myös tulevaisuudesta – kertomus meistä, ja siitä, kuinka meille käy.

Kansainvälisten tutkimusten mukaan demokratia on vähenemässä myös siellä, missä se on perinteisesti ollut vahvimmillaan – Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Mihin tarvitaan demokratiaa, jos kaikki päätökset tehdään markkinoilla? Mitä jää jäljelle kansanvallasta, kun toisaalla on nouseva äärioikeisto ja toisaalla globaalien rahoitusmarkkinoiden sanelema politiikka? Kuinka olemme päätyneet elämään maailmassa, jossa meillä ei ole varaa pitää huolta heikoimmista tai suojella ympäristöämme tuholta?

Yhdestoista hetki on jatkoa vuoden 2014 parhaana esityksenä palkitulle näytelmälle *Neljäs tie*. Samalla se on **Esa Leskisen** ja **Sami Keski-Vähälän** Kansallisteatterille kirjoittaman demokratia-trilogian toinen osa.

Esitys yhdistelee dokumenttiteatteria, musiikkia ja kuvallista ilmaisua ainutlaatuisella tavalla. Se on samaan aikaan farssi ja tragedia, ennennäkemätön musiikillinen iltama ja näyttämöllisten näkyjen sinfonia.

Yhdestoista hetki antaa äänen niille, joita ei tahdota kuunnella, ja nostaa valokeilaan sen, mitä ei haluta nähdä. Se on kaikki, mitä olet aina halunnut tietää rahasta ja vallasta, mutta et ole uskaltanut kysyä.

Kantaesitys Suurella näyttämöllä 6.3.2019

Rooleissa

Katariina Kaitue, Jani Karvinen, Markku Maalismaa, Sari Mällinen, Cécile Orblin, Jukka-Pekka Palo, Annika Poijärvi, Antti Pääkkönen, Anna-Riikka Rajanen, Timo Tuominen, Juha Varis ja Vesa Vierikko
Muusikko Samuli Laiho

Ohjaus Esa Leskinen

Lavastus Kati Lukka

Pukusuunnittelu Tarja Simone

Tutkiva journalisti Jarno Liski

Musiikki Samuli Laiho

Valosuunnittelu Ville Toikka

Äänisuunnittelu Esa Mattila

Videosuunnittelu Paula Lehtonen

Livekuvasuunnittelu Ida Järvinen

Videografiikan ja -animaatioiden suunnittelu Ville Virtanen

Naamioinnin suunnittelu Jari Kettunen

Ohjaajan assistentti Helena Vierikko

TIETOA TEKIJÖISTÄ

Esa Leskinen on työskennellyt Kansallisteatterin pääohjaajana kevästä 2018 asti. Leskinen on kansainvälisesti palkittu näytelmäkirjailija ja ohjaaja, joka toimi Ryhmäteatterin taiteellisena johtajana vuodesta 1997 vuoteen 2018. Hänen aikaisempia ohjauksiaan Kansallisteatterissa ovat mm. *Equus*, *Rikos ja rangaistus* ja *Neljäs tie*.

Sami Keski-Vähälä on tuottelias käsikirjoittaja, jonka viimeisin työ Kansallisteatterille oli niin ikään Esa Leskisen kanssa tehty *Neljäs tie*. Näytelmien lisäksi Keski-Vähälä on kirjoittanut elokuvakäsikirjoituksia, kuten *Tie pohjoiseen* ja *Elämältä kaiken sain*.

Kati Lukka on Kansallisteatterin vakituinen lavastaja. Hänen viimeisimpiä lavastustöitään kotiteatterissa ovat olleet *Macbeth*, *Vanhat mestarit*, *Toinen koti*, *Korjaamo* ja *Musta Saara*. Lukka on tehnyt myös runsaasti oopperalavastuksia, kuten viime vuonna Tampereen Oopperan tuottama *Veljeni vartija* ja viimeisimpänä Kansallisoopperan *Jää*. Kati Lukan yhdessä Tarja Simonen kanssa laatimia visuaalisia suunnittelutöitä esittelee heidän 30-vuotisia taiteilijauriaan juhlistamaan ilmestynyt kirja *Yhteisiä suunnitelmia* (2018).

Tarja Simone on ollut Kansallisteatterin vakituinen pukusuunnittelija vuodesta 2006. Hänen pitkään uraansa sisältyy niin teatteri-, ooppera- kuin tv-puvustuksiakin. Simone vastaa tänä keväänä myös *Kohtauksia erästä avioliitosta* -esityksen lavastuksesta ja puvustuksesta. Michael Baranin aiemmin ohjaamissa esityksissä *Persona* ja *Kuolema Venetsiassa* Simone toimi niin ikään sekä pukusuunnittelijana että lavastajana. Hänen viimeisimpiä töitään kotiteatterissa ovat olleet *Musta Saara*, *Macbeth* ja *Nummisuutarit*. Tarja Simonen yhdessä Kati Lukan kanssa laatimia visuaalisia suunnittelutöitä esittelee heidän 30-vuotisia taiteilijauriaan juhlistamaan ilmestynyt kirja *Yhteisiä suunnitelmia* (2018).

Samuli Laiho on säveltäjä, joka on tehnyt musiikkia moniin näyttämöteoksiin niin Ryhmäteatterissa, Helsingin Kaupunginteatterissa kuin Kansallisteatterissakin, jossa hänen töitään ovat olleet *Korjaamo*, *Hirttäjät*, *Riivaajat*, *Kirsikkapuisto* ja *Alli Jukolan tarina*. Laiho tunnetaan myös muusikkona, joka on soittanut muun muassa yhtyeissä Hearthill, Ismo Alanko Säätio sekä Soul Tattoo. Laihon esikoisromaani *Topliner* julkaistiin helmikuussa 2018.

Toimittaja **Jarno Liski** on saanut Journalistiliiton myöntämän tunnustuspalkinnon Sananvapauden miekka vuonna 2018. Hän kirjoittaa muun muassa Suomen Kuvalehteen ja Etelä-Suomen Sanomiin.

Valosuunnittelija **Ville Toikka** on Kansallisteatterin valo-osaston päällikkö. Hän on työskennellyt Kansallisteatterissa vuodesta 1980. Toikan viimeisimpiä suunnittelutöitä ovat olleet *Karamazovin veljekset*, *Tippukivitapaus*, *Kangastus 38* ja *Kuolema Venetsiassa*.

Esa Mattila on Kansallisteatterin ääniosaston päällikkö. Hänen lukuisiin aiempiin äänisuunnittelutöihinsä lukeutuvat esitykset *Ilosia aikoja*, *Mielensäpahoittaja*, *Olipa kerran minä*, *Petos*, *Kirsikkapuisto*, *Frankenstein* ja *Tuntematon sotilas*.

Esityksen videosuunnittelusta vastaa mediataiteilija ja videosuunnittelija **Paula Lehtonen**. Hänen teatteritöitään on nähty muun muassa Klockriketeaternissa ja Svenska Teaternissa. Kansallisteatterissa hänen edellinen työnsä oli *Kangastus 38*. Teatterin ulkopuolella Lehtosen videoita voi nähdä esimerkiksi Galleria Heinossa, jonka edustamiin taiteilijoihin hän kuuluu.

Ida Järvinen on Kansallisteatterin valoteknikko ja vastaa teoksen livekuvasuunnittelusta. Hän on aiemmin toiminut videosuunnittelijana *Toinen koti* -esityksessä.

Videosuunnittelusta vastaava **Ville Virtanen** on Kansallisteatterin valomestari. Hänen viimeisimmät suunnittelutyönsä kotiteatterissaan ovat *Peukaloisen retket villihanhien seurassa* ja *Tippukivitapaus*. Hän on työskennellyt valo- ja videosuunnittelijana myös Helsingin Kaupunginteatterissa, Seinäjoen kaupunginteatterissa ja Musiikkiteatteri Kapsäkissä.

Naamioinnin suunnittelu on **Jari Kettusen** käsialaa. Hänen viimeisimpiä Kansallisteatterin suunnittelutöitään on nähty muiden muassa esityksissä *Musta Saara*, *Tyttö, joka käveli*, *Kuolema Venetsiassa*, *Onnellisuuden tasavalta*, *SLAVA! Kunnia*. ja *Maaseudun tulevaisuus*. Hän on aikaisemmin työskennellyt naamioinnin suunnittelijana myös mm. Suomen Kansallisoopperassa, Svenska Teaternissa ja Helsingin Kaupunginteatterissa.

Ohjaajan assistenttina toimii näyttelijä **Helena Vierikko**. Hän on toiminut Kansallisteatterissa ohjaajien assistenttina vuodesta 2012. Kansallisteatterin näyttämöllä hänet on nähty myös muun muassa esityksessä *Kirsikkapuisto*. Vierikon ja Ella Pyhällön Kansallisteatterille dramatisoimat ja esittämät *Hölmöläiset sekä Hammaspeikot* ovat olleet pikkuväen suosikkeja. Helena Vierikko on tehnyt paljon televisio- ja elokuvarooleja sekä ohjaus- ja dramatisointitöitä. Hän on saanut Jussi-palkinnon parhaasta naissivuosasta.

NÄYTTELIJÄT

Katariina Kaitue on kuulunut Kansallisteatterin vakituiseen näyttelijäkuntaan vuodesta 1991. Roolitöitä kotiteatterissa on kertynyt huikeat viitisenkymmentä. Hänen viimeisimpiä roolitöitään on nähty muiden muassa esityksissä *Musta Saara*, *Julia ja Romeo*, *Macbeth*, *Sumu* sekä *SLAVA! Kunnia*. Kaitue on tehnyt myös lukuisia elokuvarooleja, joiden lisäksi hänet tunnetaan myös ääninäyttelijänä.

Jani Karvinen on ollut Kansallisteatterin vakituinen näyttelijä vuodesta 2009. Karvisen aiempia rooleja Kansallisteatterissa on nähty muiden muassa esityksissä *Tippukivitapaus*, *Sumu*, *13 uponnutta vuotta*, *Kun kyyhkyset katosivat*, *Metsäjätti* sekä *Puluboin ja Ponin teatteri*. Karvinen on näytellyt myös useissa muissa teattereissa, elokuvissa ja televisiosarjoissa sekä keikkaillut laajalti bändinsä kanssa.

Kansallisteatterin vakituinen näyttelijä **Markku Maalismaa** on tehnyt kotiteatterissaan satakunta roolia, joista viimeisimmät ovat olleet suosikkiesityksissä *Tippukivitapaus*, *Juurihoito* ja *Vanhat mestarit*. Maalismaa on näytellyt myös radiokuunnelmissa (YLE Radioteatteri), tv-sarjoissa ja elokuvissa.

Sari Mällinen on pitkän linjan teatterinäyttelijä, joka on työskennellyt kiinnitettynä niin Helsingin Kaupunginteatterissa (1986–1995) kuin kotiteatterikseen nimeämässään KOM-teatterissa (1995–2008). Freelanceriksi Mällinen ryhtyi vuonna 2008 ja on sen jälkeen näytellyt monissa teattereissa kuten Kansallisteatterissa (*Kuka kukin on*, *Neljäs tie*, *Luolasto*) sekä Ryhmäteatterissa. Tällä hetkellä hän kiertää eri puolilla Suomea yhdessä muusikko Mari Kätkän kanssa *Tarinatorin kaikuja*- sekä *Junantuomaa* -

esityksillä. Mällinen on näytellyt useissa kotimaisissa elokuvissa ja televisio-ohjelmissa. Hän on saanut Jussi-palkinnon pääosasta Jarmo Lampelan *Eila*-elokuvasta 2004 ja sivuosajussi-palkinnon elokuvasta *Rölli – hirmuisia kertomuksia* (1992). Hänelle myönnettiin Ida Aalberg -säätien nuoren näyttelijän kannustusapuraha vuonna 1991.

Cécile Orblinin debyytti Kansallisteatterissa oli Märta Tikkasen rooli esityksessä *Vuosisadan rakkaustarinat* vuonna 2013. Minna Canthin roolissa hänet nähtiin näytelmässä *Canth*. Orblin kuului Kansallisteatterin vakituiseen ensembleen vuosina 2015–2018 ja on näytellyt viimeksi Kansallisteatterin produktioissa *Kangastus 38* ja *Lemminkäinen*. Orblin on tehnyt töitä myös mm. Tampereen Työväen Teatterissa, Helsingin Kaupunginteatterissa ja Lahden Kaupunginteatterissa. Lisäksi hän on työskennellyt vapaalla kentällä ja ollut perustamassa mm. Kolmas Tila ja Nälkäteatteri -ryhmiä. Orblin on palkittu niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Näyttelijäntönsä ohella hän laulaa muun muassa palkitussa Philomela-kuorossa.

Jukka-Pekka Palo on kuulunut Kansallisteatterin vakituiseen ensembleen vuodesta 1991. Palon aiempiin lukuisiin kiitettuihin töihin lukeutuvat mm. *Korjaamo*, *Kuolema Venetsiassa*, *Sumu*, *Mahdolliset maailmat*, *Mr. Vertigo*, *Luulosairas* sekä *Pohjalla*. Hän on tehnyt myös televisio- ja elokuvatöitä.

Annika Poijärvi on uusi tulokas Kansallisteatterin vakituudessa näyttelijäensemblissä. Hänen viimeisimmät roolityönsä on nähty esityksissä *Musta Saara*, *Mestari ja Margarita*, *Juurihoito*, *Arktinen hysteria* sekä *Mauri ja mini-isovelji*. Poijärvi on Improvisaatioteatteri Stella Polariksen sekä Teatteri Nirvanan jäsen, ja hän on näytellyt myös useissa televisiotuotannoissa, kuten *Downshiftaajat*, *Punainen kolmio* ja *Luojan kiitos!*.

Antti Pääkkönen on Kansallisteatterin vakituinen pitkän linjan näyttelijä. Hänen viimeisimpiä roolejaan on nähty teoksissa *Kangastus 38*, *Rikhard III*, *Mahdolliset maailmat*, *Luulosairas*, *Olipa kerran minä*, *Vuosisadan rakkaustarinat*, *Europaes* sekä *Pohjalla*. Pääkkönen on myös rakastettu ääninäyttelijä.

Anna-Riikka Rajanen on aiemmin vierailut Kansallisteatterissa esityksissä *Neljäs tie*, *Kultainen lohikäärme* ja *Juurihoito*. Hän on työskennellyt myös muun muassa Kemin kaupunginteatterissa, Ryhmäteatterissa ja Helsingin Kaupunginteatterissa. Rajanen on tehnyt myös televisiotöitä.

Timo Tuominen kuuluu Kansallisteatterin vakituiseen näyttelijäkuntaan. Kotiteatterissaan Tuominen on nähty muun muassa esityksissä *Musta Saara*, *Kangastus 38*, *Arktinen hysteria*, *Sumu*, *Nyt kun olet minun*, *SLAVA! Kunnia*. ja *Europaes*. Hän on tehnyt myös lukuisia elokuva- ja televisiotöitä. Erinomaisena laulajanakin tunnettu Tuominen on esittänyt itse kääntämiään Jacques Brelin lauluja täysille saleille jo vuosia.

Juha Varis on Kansallisteatterin vakituinen näyttelijä. Variksen roolitöitä on nähty muiden muassa Kansallisteatterin esityksissä *Julia ja Romeo*, *Rikhard III*, *Mestari ja Margarita*, *Luulosairas*, *Patriarkka*, *Tunteaton sotilas* sekä monologiesitys *Tarmo*. Varis on näytellyt myös elokuvissa (mm. *Likainen pommi*, *Päivät kuin unta* ja *Joki*) sekä televisiosarjoissa (mm. *Maailma on valmis*, *Morsian* ja *Sydän toivoa täynnä*).

Vesa Vierikko on rakastettu näyttelijä, joka on yhtä kotonaan teatterissa kuin elokuvissakin. Pitkän uran suomalaisen teatterin, elokuvan ja television parissa tehnyt Vierikko tunnetaan muun muassa Ryhmäteatterista, jonka kantaviin voimiin hän kuului teatterin varhaisvaiheista alkaen. Vierikko toimi Teatterikorkeakoulun näyttelijäntönsä professorina vuosina 2002–2012. Kansallisteatterissa hänen

viimeisimmät roolityönsä on nähty esityksissä *Saiturin joulu* ja *Ilosia aikoja, Miensäpahoittaja*. Vierikon viimeisin ohjaustyö Kansallisteatterissa oli *Gabriel*. Hän on saanut teatteritaiteen valtionpalkinnon vuonna 2001, Jussi-palkinnon parhaasta miessivuosa (*Talvisota* 1990), Venla-palkinnon parhaasta miespääosasta (*Tuulikaappimaa* 2003) ja Ida Aalberg -säätiön näyttelijäpalkinnon 2017.

LISÄTIEDOT JA LEHDISTÖLIPPUKUT

Viestintäpäällikkö Mia Hyvärinen mia.hyvarinen@kansallisteatteri.fi tai p. 010 7331 238 / 050 540 5062

VALOKUVAT

<https://www.flickr.com/photos/Kansallisteatteri/sets/72157699539290252/>

OHJAAJAN VIDEOTERVEHDYS

https://www.youtube.com/watch?time_continue=2&v=h5xbY30LUoA